

Warszawa 7.06.2021 r.

Organizacje Rybackie:
Polskie Towarzystwo Rybackie
Polski Karp sp. z o.o. Organizacja Producentów
Towarzystwo Promocji Ryb „Pan Karp”
Związek Producentów Ryb Organizacja Producentów

Pan
Grzegorz Puda
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Organizacje rybackie zrzeszające hodowców karpia wnioskuje o pilne uruchomienie naboru wniosków na Działanie 2.5 Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe - Pakiet 2 – Wymóg 2.2, 2.3, 2.4 oraz Pakiet 3.

Sytuacja ekonomiczna gospodarstw karpowych w ostatnich latach pogorszyła się znacznie i staje się coraz trudniejsza. Oprócz rosnących kosztów działalności bieżącej, w tym w szczególności wynagrodzeń pracowników, cen pasz oraz stagnujących na niskim poziomie cen hurtowych karpia, ogromnym problemem dla ekonomicznej żywotności sektora, stają się rosnące w szybkim tempie koszty związane z obecnością na stawach szkodników rybackich. Zmiany klimatu sprawiają, że inwazje ptactwa rybożernego nie ograniczają się do sezonu letniego, ale trwają cały rok. Szczególnie dobitnie widać to w bieżącym roku, gdy straty w materiale obsadowym podczas zimy 2020/2021 są szczególnie drastyczne. Do tego dochodzą straty paszy w wyniku żerowania licznych roślinożernych gatunków.

Rekompensaty wodno-środowiskowe są kluczowym elementem rekompensowania hodowcom karpia zwiększonych kosztów produkcji i nakładów finansowych związanych ze świadczeniem usług środowiskowych.

Środki z rekompensat wodnośrodowiskowych umożliwią także dalsze utrzymywanie wszystkich jakże istotnych walorów pozaprodukcyjnych tradycyjnej akwakultury, czyli funkcji ochronnej i zachowawczej w odniesieniu do cennych i zagrożonych gatunków ryb, retencji i stabilizacji przepływów wody, poprawy jakości wód powierzchniowych, tworzenia korzystnego mikroklimatu wokół obiektów stawowych, pozytywnego oddziaływania na stosunki wodne przyległych gruntów rolnych i leśnych, ochrony przeciwpowodziowej, wspierania różnorodności biologicznej, utrzymania obszarów sieci Natura 2000, kształtowania mikroklimatu i krajobrazu. Walorów, których szacunkowa wartość ekonomiczna jest wielokrotnie większa a niżeli wartość samych stawów.

Rybaczy śródlądowi, jako podatnicy podatku rolnego nie oczekują szczególnych względów władz administracyjnych, lecz proszą jedynie o zrównanie ich praw z rolnikami w zakresie prawa do odszkodowań za szkody wyrządzone przez dzikie zwierzęta, w tym szczególnym przypadku przez zwierzęta rybożerne dziko żyjące, w szczególności wydry, kormorany, czaple siwe i białe, perkozy,

tracze, bobry (straty w substancji grobli i mis stawowych), łabędzie i łyski (straty w wyżerowywanej karmie). Rolnicy bowiem zgodnie z art. 46 ustawy prawo łowieckie otrzymują odszkodowania za szkody w uprawach rolnych, zaś rybacy narażeni na analogiczne szkody w obiektach hodowlanych nie otrzymują odszkodowań lub choćby rekompensat. Nie jest usprawiedliwieniem odmowy zrównania naszych praw z rolnikami okoliczność, iż szkody w obrębach hodowlanych są trudne do wyliczenia. W oparciu bowiem o wyniki badań ośrodków naukowych oraz coroczne obserwacje lokalnych populacji szkodników rybackich, zasadne i możliwe jest wyliczenie odszkodowań (rozumianych jako pełne wynagrodzenie szkody) lub rekompensat (rozumianych jako ryczałtowe wynagrodzenie szkody).

Analogicznie, wzorem wypłacanych rolnikom kwot z tytułu realizacji przedsięwzięć rolno – środowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt, rybakom śródlądowym rekompensaty z tytułu prowadzenia gospodarstw rybackich na obszarach Natura 2000 Wypłata zmniejszonych rekompensat wodno-środowiskowych w roku 2018 tylko częściowo pokryła koszty usług środowiskowych świadczonych na rzecz Skarbu Państwa przez hodowców karpia. W efekcie przekazane rybakom śródlądowym środki nie spełniły założonej w pierwotnym Programie Operacyjnym funkcji, już choćby z tego względu, iż były prawie o połowę od zakładanych niższe. Wnosimy zatem o wypłatę pełnej puli środków przeznaczonych na rekompensaty wodno-środowiskowe z Unii Europejskiej na lata 2014-2020. Wnosimy o pilne przesunięcie środków w Programie „PO-Ryby 2014-2020” na pełne uruchomienie pakietów wodno-środowiskowych przyjętych na lata 2014-2020. Wedle publicznych deklaracji Pana Ministra Marka Gróbarczyka (m.in. pismo Ministra z dnia 31.10.2017 r. do Marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego nr (BM) WPR.070.19.2017.PJ) w miarę uwalnianych środków unijnych, tak właśnie miało się stać.

W związku z rozpoczęciem prac nad nowym okresem programowania na lata 2021-2027 wnioskujemy o zwiększenie poziomu rekompensat wodno-środowiskowych dla akwakultury niskointensywnej w najbliższym Programie Operacyjnym. Tegoroczna sytuacja krajowego sektora karpiego wskazuje, że narastające problemy środowiskowe zagrażają możliwościom prowadzenia rentownego chowu ryb. Brak spójnego systemu zarządzania populacją kormorana czarnego w Polsce i krajach ościennych powoduje w efekcie tak duże straty w materiale obsadowym, że zagrożona jest produkcja ryby handlowej, dlatego kompleksowe rozwiązanie tego problemu jest wręcz nieodzowne.

Z wyrazami szacunku

Andrzej Lirski – Polskie Towarzystwo Rybackie

Marek Trzcieliński – Związek Producentów Ryb Organizacja Producentów

Paweł Wielgosz – Polski Karp Sp. z o.o. Organizacja Producentów

Zbigniew Szczepański – Towarzystwo Promocji Ryb „Pan Karp”